

Punt per Punt

●● FULL INFORMATIU DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Any 5 / Núm. 8 / Desembre de 2003 / Edició: CNL Alt Penedès-Garraf / Tiratge: 2.500 exemplars

RAS I CURT

El número 8 del *Punt per Punt* que us presentem és una edició especial que hem volgut dedicar íntegrament a aspectes diversos relacionats amb el món dels infants i els joves. Són ells, en definitiva, els qui garantirán la pervivència de la nostra llengua si la fan seva i l'usen habitualment per dur a terme les seves activitats quotidianes, especialment les que tenen a veure amb el lleure.

Per això, a les pàgines següents, us informem d'una bona colla de jocs que podem trobar en català i els alumnes dels cursos ens expliquen jocs dels seus països. A més, entrevistem els components de Revolta 21, el grup penedesenc que va musicar

la lletra guanyadora del concurs "Posa-hi lletra" que el CNL Alt Penedès-Garraf va organitzar la primavera passada. Ells ens diuen que fer rock en català és el fet més natural del món per a un grup d'aquí i ens expliquen com està el panorama de la cançó per a joves a casa nostra.

I, junt amb tot això, hi trobareu el «Vocabulari del nadó», un full que recull algunes de les paraules més habituals relacionades amb el primer temps de vida dels menuts. Alguns de vosaltres segur que coneixeu els mots que hi apareixen, tot i que potser n'hi ha que ara no es fan servir gaire, com bolquers, bressol, farinetes... (a veure si aquest vocabulari us ajuda a recuperar-les); en canvi, a uns altres, el vocabulari us permetrà saber com es diuen en català aquests termes.

Dibuixos extrets del *Vocabulari en imatges Viure a Catalunya*

Esperem que tot plegat us sigui ben útil.

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
ALT PENEDÈS-GARRAF

www.cpnl.org

Servei Comarcal de Català de l'Alt Penedès. Carrer d'Hermenegild Clascar, 1-3. 08720 Vilafranca del Penedès
Tel. 93 890 00 00. Fax 93 817 32 79. A/e: altpenedes@cpnl.org

Servei de Català del Garraf i de Vilanova i la Geltrú. Rasa del Miquelet, 16. 08800 Vilanova i la Geltrú
Tel. 93 811 57 73. Fax 93 811 58 22. A/e: vngcat@cpnl.org

Servei Local de Català de Sant Pere de Ribes

A **Ribes:** Carrer Major, 110. 08810 Sant Pere de Ribes. Tel. 93 896 48 84. Fax 93 896 32 77. A/e: spribes@cpnl.org

A **les Roquetes:** C. Antoni Gaudí, 9. 08812 Sant Pere de Ribes. Tel. 93 814 27 44. Fax 93 814 45 29. A/e: lesroquetes@cpnl.org

Servei Local de Català de Vilafranca del Penedès. Carrer de la Font, 43. 08720 Vilafranca del Penedès

Tel. 93 892 03 58. Fax 93 818 05 01. A/e: slcvilafranca@cpnl.org

Oficina de Català de Sant Sadurn d'Anoia. Plaça de l'Ajuntament, 1. 08770 Sant Sadurn d'Anoia

Tel. 93 891 03 25. Fax 93 818 34 70. A/e: santsadurni@cpnl.org

Oficina de Català de Sitges. Casa Lola Anglada. Plaça de l'Ajuntament, s/n. 08870 Sitges

Tel. 93 811 09 30. Fax 93 811 76 09. A/e: ocsitges@cpnl.org

■ Juguem-hi!

L'oci i el lleure són espais bàsics de l'entorn familiar, escolar i extraescolar. Els jocs són els protagonistes d'una part molt important d'aquest temps d'oci i de lleure. Jugant, els nens i les nenes assagen les seves primeres habilitats manuals i de comunicació lingüística. I jugant, sobretot, s'ho passen bé. D'altra banda, hi ha un altre aspecte vinculat amb el joc: el consum responsable de joguines, que afecta pares, mestres i educadors pel fet que som, en bona part, els qui les adquirim, però l'acció de jugar no està garantida només amb la compra de joguines. Cal una bona selecció i la implicació dels nens, ja que l'educació del consum s'ha d'iniciar des de la infància i s'ha de reforçar durant l'etapa de l'adolescència i la joventut. Aquí teniu un parell de recomanacions perquè trobeu moltes idees de franc per compartir i jugar amb els vostres fills i els amics.

■ *Joc de jocs*

Carpeta de jocs per recuperar la tradició
ConSORCI per a la Normalització Lingüística
CNL Ca n'Ametller. 2000.

Destinatari primers: educadors, mestres i monitors.

Destinatari finals: nens i nenes de llars d'infants, parvularis i escoles i esplais.

Contingut:

- Introducció amb l'explicació dels objectius
- Jocs de falda: 16 jocs, alguns dels quals són cantats. S'hi ha inclòs la partitura al darrere.
- Balls rodons i jocs de rotlle: 15 jocs, tots ells cantats. Tots tenen la partitura al darrere.
- Cançons electives o eliminatòries: 7 cançons, algunes amb partitura i d'altres no perquè només són recitatives (cantarella).
- Jocs diversos: 62 jocs.

Algunes fitxes contenen únicament la descripció del joc i d'altres, a la part del darrere, hi tenen un dibuix amb nens jugant o un primer pla descriptiu del joc.

Cada fitxa conté, al marge dret, informació sobre el lloc físic on s'ha de jugar, el nombre de jugadors, l'edat i el material que es necessita.

Finalment, hi ha un apartat de bibliografia perquè pugueu ampliar altres aspectes relacionats amb el joc.

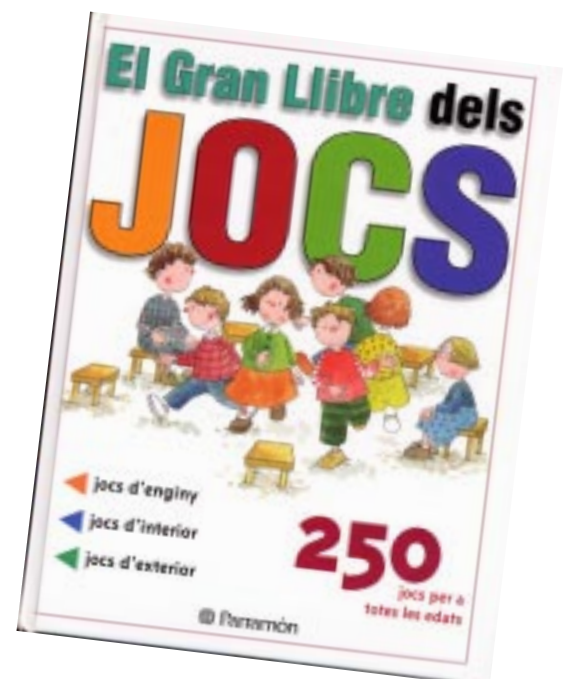
■ *El gran llibre dels jocs*

250 jocs per a totes les edats
Josep M. Alluè. Edicions Parramón.
Barcelona, 1998.

Aquest llibre recull una selecció de jocs orientats a totes les edats, pensats per fer més divertida i agradable la nostra vida en qualsevol situació i moment.

El contingut del llibre està dividit en tres grans blocs: **jocs d'enginy**, **jocs d'interior** i **jocs d'exterior**.

Cada joc conté una petita orientació prèvia sobre l'edat a partir de la qual està recomanat. També s'apunta el nombre que cal de jugadors, la durada aproximada i el material necessari, tot i que en la majoria dels casos no n'hi cap. Si el fullegeu, aprofiteu-lo com realment s'ha de fer: jugant.

■ Revolta 21, el grup penedesenc que va musicar la lletra guanyadora del concurs «Posa-hi lletra»

«En la teva pròpia llengua, el contingut de les lletres t'arriba més directament»

Durant l'estiu de 2003, el CNL Alt Penedès-Garraf va organitzar el concurs "Posa-hi lletra" per premiar lletres de cançons de rock escrites en català. El grup penedesenc Revolta 21 va musicar la lletra guanyadora, "Temps d'oblit", i hem aprofitat *el bon rotllo* que hi hem tingut perquè ens expliquin com veuen el panorama de la cançó juvenil en la nostra llengua.

Digueu-nos uns quants motius per què la gent escolti rock en català.

"Creiem que és bo que la gent escolti música en català, primer de tot perquè és una necessitat bàsica de qualsevol cultura, la de poder gaudir de llibres, de pel·lícules o de música en la teva pròpia llengua, i el contingut de les lletres t'arriba més directament i et pot ser més proper que no pas el que et pugui explicar un grup anglès o americà".

Com veieu el panorama del rock en català?

"Actualment hi ha un ventall de grups de diferents estils arreu dels Països Catalans que són molt interessants: cantautors com Feliu Ventura; grups de folk i mestissatge, com Pomada i la Carrau; de *hip hop*, com Pirat's Sound Sistema, o fins i tot de *trash* o *nu metal*, com els Batzak o els nn33, però creiem que l'escena encara podria ser més rica, com a Euskadi, on hi ha moltíssims grups de gran qualitat.

Creieu que, en general, quan en els pobles s'organitzen actuacions, concerts o activitats per als joves, es tenen gaire en compte els grups de rock català?

"Es tenen en compte els grups de rock en català si hi ha algun col·lectiu de joves que estigui a l'organització, ja que nosaltres la majoria de

vegades que toquem ho fem per a col·lectius de joves autogestionats que no reben cap ajuda dels ajuntaments, sinó tot al contrari, els posen totes les traves possibles. En el cas de Vilafranca, és molt trist que actualment no hi hagi cap sala en condicions i a disposició dels col·lectius de la vila perquè s'hi puguin fer concerts. Els darrers anys aquest buit l'ha omplert el ja desallotjat Can Cellerot".

Què penseu que caldria potenciar per afavorir la presència del rock en català al mercat discogràfic?

"És una pregunta difícil de respondre. Potser hi ajudaria que els mitjans de comunicació es fessin més ressò dels grups que hi ha aquí. Així hi hauria més demanda i els grups ho tindrien més fàcil a l'hora de trobar una discogràfica que els volgués editar i distribuir un disc.

Quin públic demana el rock en català?

"De públic, n'hi ha de tot tipus i edats, però potser el que ens està sorprenent més últimament és que hi ha molt jove (a partir d'uns què escolta i s'il·lusiona amb grups com nosaltres, i això vol dir que hi ha gent jove amb moltes inquietuds que no es deixa emportar pels grans fenòmens mediàtics musicals".

Si fóssiu futuròlegs, com veuríeu la trajectòria del rock català?

"El que esperem és que vagin sortint molts grups més perquè hi hagi una regeneració de l'escena, i tot això es pot ajudar des de les escoles, donant més importància a la música, com s'ha comprovat en alguna escola del Penedès. Això ajuda a fer que surtin grups de qualitat".

■ Jocs

Com que ja teníem la intenció de dedicar aquest *Punt per Punt* als jocs, vam demanar als alumnes dels cursos de català la seva col·laboració. Van explicar a l'aula jocs propis de la seva terra i després els van posar per escrit. Això n'és una petita mostra.

Lokotxak

És un joc tradicional del País Basc. Es tracta de recollir en una cistella i en el menor temps possible un nombre determinat de *lokotxas*. En euskera, *lokotxa* vol dir panotxa.

Les *lokotxas* han de col·locar-se separades a una distància de 1,25 metres entre elles. Al principi del recorregut, es col·loquen tantes cistelles com competidors.

Es pot jugar a vint-i-cinc *lokotxas* i se'n col·loca una a cada punt; a cinquanta i se'n col·loquen dues; a setanta-cinc i se'n col·loquen 3, i a cent i se'n col·loquen quatre.

Els participants hauran d'agafar-les totes, però no poden caminar cap al punt següent si no han ficat la o les *lokotxas* del punt anterior a la cistella.

Guanyarà el que acabi de recollir totes les *lokotxas* en el menor temps possible.

Bixen Martínez
Alumna de l'E1

Joc amb agulles de cap

Es juga a terra i amb terra. Aquest joc es feia i era molt conegut a gran part de Castella els anys 40 i 50.

Consisteix a fer un munt de terra i soterrar-hi les agulles, tantes com nens i nenes decideixin jugar-hi. Un cop enterrades, s'agafa una pedra més o menys com una mandarina petita. Es decideix qui és el primer a tirar la pedra i es continua sempre per la dreta. S'ha de donar un cop al munt de terra i mirar si es veuen les agulles. Les que es vegin són de qui ha llençat la pedra i així fins que apareguin totes les agulles que s'han posat al començament.

Hi poden jugar tants jugadors com vulguin, només s'ha de tenir en compte que hi hagi una agulla per jugador.

Cada jugador es feia un *acerico* amb fulls de diari. Es tracta d'un objecte de paper que servia per punxar-hi les agulles de cap i portar-les a qualsevol lloc. Aquesta paraula està documentada l'any 1607.

Mari Hernández
Alumna de l'E1

Les xapes

És un joc que poden practicar tant els nens com els joves com la gent gran. En aquest joc, decideix la sort. Per jugar-hi cal tenir les xapes, que s'aconsegueixen en un bar o a casa, i un banquer que farà les apostes.

El banquer tria quina és la cara i quina la creu. Ell sempre aposta per la cara i els altres jugadors per la creu. Llença la xapa enlaire i si guanya tot és per a ell i si perd ha de pagar a tots els altres.

També s'hi poden apostar diners, per això és un joc que, temps enrere, havia estat censurat.

Els nens d'ara fan un joc molt semblant amb els patacons (*tazos*) que són plaques de plàstic amb els dibuixos de moda.

Vicenta López
Alumna de l'I1

Dibuix extret de *El Gran Llibre dels JOCS*